

Piteå kommun

Verksamhetsberättelse LÅ 2016-2017

ELEVHÄLSAN

Piteå kommuns grundskolor

Hälsa

Lärande

Arbetsmiljö

Elice Ökvist, verksamhetschef

Innehåll

ANALYS OCH BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSE I VERKSAMHETEN SOM HELHET.....	3
GRUNDFAKTA OCH FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ELEVHÄLSANS MÅLUPPFYLLELSE	4
KVALITETSARBETE	5
VERKSAMHETERNAS MÅLUPPFYLLELSE	
CENTRALA ELEVHÄLSAN:	
PSYKOLOG	6
SAMSPELSTEAMET.....	9
ELEVHÄLSANS MEDICINSKA INSATS, SKOLHÄLSOVÅRDEN.....	12
ELEVHÄLSANS PSYKOSOCIALA INSATS, KURATOR	15
FAMILJENS HUS.....	18
Bilaga	
SENSOMOTORISKT CENTRUM.....	21
SJUKGYMNAST I SVENSKA BALETTSKOLAN	22
SKOLDATATEKET.....	22

Analys och bedömning av måluppfyllelse i verksamheten som helhet

Elevhälsans ansvar är att tillsammans med övrig skolpersonal undanröja hinder samt skapa en bra utvecklings- och lärandemiljö för alla barn och elever. Alla yrkeskompetenser i elevhälsan är viktiga för att skapa ett helhetsperspektiv där hälsa, lärande och arbetsmiljö bildar en helhet. På alla skolor finns elevhälsoteam som träffas regelbundet. Områdeschefer och verksamhetschef har även detta år träffat alla EHT-team för att följa upp hur de arbetar främjande och förebyggande. Problematisk frånvaro har varit fokusområden i många EHT-team

Verksamhetschef har under året genomfört en översyn av centrala elevhälsan, utifrån ett uppdrag i VEP 2017-2019. Översynen har inneburit att resurscentrums verksamhet har upphört och centrala specialpedagoger har ersatts med en till psykolog samt en centralt placerad logoped. Detta för att i större omfattning möta skollagens krav och verksamhetens behov. Specialpedagogresurs finns på alla skolor och verksamheten efterfrågar ett ökat psykologstöd samt stöd kring barn med språkstörning.

Psykologens konsultativa arbetssätt syftar till att ge stöd till lärare när arbetet har kört fast eller när man vill diskutera olika tillvägagångssätt. Det är viktigt att se psykologens insatser som processer. Tillsammans behöver man följa upp insatser och planer som är gjorda.

Samspelsteamet fortsätter processa fram arbetssätt och metoder för sin verksamhet. De ser sig numera mer som katalysatorer för förändringsarbete än åtgärdande. Det är viktigt att lärare/ledning/föräldrar/familjen blir bärare av sitt eget förändringsarbete för att det ska bli bestående. För personalen i samspelsteamet innebär det än mer av ”det svåra samtalet” – vilket är rollen av budbärare i framförandet av parternas upplevelser och göra dessa områden tal- och hanterbara.

Skolhälsovården har i hög grad uppnått målen enligt socialstyrelsens riktlinjer och genomfört alla vaccinationer utifrån nationella vaccinationsprogrammet. Kommit långt när det gäller metodbok, rutiner och kvalitetsssäkring genom patientsäkerhetsberättelse. Genom extraresurs är alla hälsosamtal genomförda och en digitalisering av hälsoprofilsenkäten kommer att genomföras under hösten.

Kuratorernas arbete med grupper har ökat under året. De har genomfört två grupper Skilda världar, en lågstadiegrupp och en mellanstadiegrupp. En tjejgrupp i samverkan med kyrkan och socialtjänsten, fokus på självkänsla, självförtroende. Gruppverksamhet inom området YAM har gjorts i sjutton klasser årskurs sju, fem timmar per klass. De har även arbetat med fler grupper på skolorna bland annat kring trivsel, värdegrund och stress. Elever med hög frånvaro fortsätter att öka i alla åldrar och är en väldigt svår problematik att komma till rätta med. Här vill kuratorerna att elevhälsoteamet utvecklar rutiner för att främja skolnärvaro och därigenom förebygga frånvaro.

Familjens Hus har haft en högre närvaro än året innan. Totalt 7467 besök. Familjeförskolan-fredagar föräldracafé-grupperna (6 grupper), ABC-utbildning (5grupper), 1 skilda världar-grupp samt det enskilda föräldrastödet, ca 10/vecka, är exempel på det omfattande föräldrastödet som Familjens hus utvecklat. Förutom detta har man utbildat 40 föräldrar i spädbarnsmassage. En välbesökt och mycket uppskattad verksamhet.

Elevhälsan i Piteå håller en god kvalitet utifrån resurser och förutsättningar och min bedömning är att vi nått målen i mycket hög grad.

Grundfakta och förutsättningar för Elevhälsans måluppfyllelse

Elevhälsan i Piteå kommun riktar sig i första hand till elever i grundskolan men även barn i förskolan. Grundskolans elevhälsa består av skolsköterskor, skolläkare, kuratorer, psykolog, centrala specialpedagoger och Samspelsteamet. Familjens Hus, Sensomotorisk centrum och Skoldatateket tillhör också verksamheten.

Elevhälsans styrdokument är Läroplanen för grundskolan(Lgr11), kommunens Barn och utbildningsplan samt ”Vägledning för elevhälsa” framtagen gemensamt av skolverket och socialstyrelsen. Skolsköterskornas verksamhetsområde styrs förutom övriga dokument även av hälso- och sjukvårdslagen samt socialstyrelsens riktlinjer för skolhälsovård.

Organisationen består av fem arbetslag med totalt 31 medarbetare.

Skolsköterskeresurs: 9.7 åa inkl. 0.6 tjänst språksluss och 0.2 tjänst dans = 484 elever/skolsköterska, 2017-05-31 (exkl MLA 0.3 tjänst)

Kuratorer: 7.5 åa, inkl. 0.2 tjänst språksluss i genomsnitt 627 elever/kurator, 2017-05-31

Skolsköterskor och kuratorerna: är utlokaliserade på kommunens skolor. Skolsköterskorna och kuratorerna har ansvar för 3-6 skolor var. Kurator och skolsköterska ingår tillsammans med rektor, specialpedagoger och SYV i skolan Elevhälsoteam (EHT-team) Skolläkartimmar på uppdrag motsvarande 0.3 tjänst

Psykolog, 0.8 tjänst är placerad centralt tillsammans med verksamhetschef och verkar ut mot skolornas EHT-team/arbetslag i handledande och konsultativt syfte. Vi ”köper in” psykologtjänster för utredningar och konsultationer motsvarande 1104’.

Familjens hus med 3.0 åa är kommunens enda öppna förskola och ligger i centrala Piteå och är inrymd i en stor villa på zonområdet. Här bedrivs öppen förskola 3 dagar/vecka mån-ons Föräldrautbildningar på onsdagar och torsdagar och familjeförskola på fredagar.

Kommunstyrelsen har under 2016/2017 satsat 1,2 miljoner på att förbättra ungas psykiska hälsa genom att gå med i SAM-projektet tillsammans med Region Norrbotten. Det är ett tvåårigt projekt som startade i december 2016. Elevhälsan är projektägare och en projektledare är anställd och ett flertal aktiviteter är genomförda under VT 2017. Separat delrapport finns för projektet.

I VEP 2017-2019 finns ett uppdrag att se över den centrala elevhälsans organisation. Den är genomförd och inneburit att resurscentrum och centrala specialpedagoger har ersatts med en till psykolog och en logoped. Centralt i kommunen finns from HT 2017 1.0tjänst verksamhetschef, 1.8 psykolog, 1.0 logoped, 0.5 projektledare SAM samt 4.0 tjänst Samspelsteamet

Bokslutet för hela Elevhälsan 2016 är +248’, till stor del beroende på personalfrånvaro och svårigheter att rekrytera.

Kvalitetsarbete

Som ledare för en verksamhet är kvalitet att i samarbete med personal skapa struktur och innehåll för verksamheten. Detta kräver att målen ständigt prövas, resultat följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Att arbeta med uppföljning och analyser av olika enkäter till föräldrar, skolor, elever ger ett gott underlag för kvalitetssäkring och verksamhetsutveckling.

Hälsosamtalet i f-klass, åk 2,4 och 7 är en kvalitetssäkring inom skolhälsovården. Skolhälsovårdens enskilda möten med ALLA elever är viktigt ur kvalitetsaspekt och i skolan är rektorerna positiva till det arbete som skolhälsovården utför.

På Familjens Hus kan man konstatera att man har ett ökat antal besökare och att besökarna är nöjda med personalen och bemötandet. Även positiv feedback från utvärderingarna av föräldrastödsgrupper visar att det finns ett stort behov av föräldrastöd.

Kuratorerna har from 13/14 fört statistik över sina insatser. Målet med statistiken är att i förlängningen kunna stödja den kvalitativa utvärderingen/utvecklingen med en över tid jämförbar kvantitativ data.

I VEP 2017-2019 finns ett uppdrag att se över den centrala elevhälsans organisation med frågeställningen. ”Med vilken kompetens och organisation kan centrala elevhälsan vara ett specifikt och kompletterande stöd till kommunens skolor.” Den är genomförd och inneburit att resurscentrum och centrala specialpedagoger har ersatts med en till psykolog och en logoped.

Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. I lagen anges att elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot målen. Områdes- och verksamhetschefs kontinuerliga möten med Elevhälsoteamen omkring det främjande och förebyggande arbetet ger möjlighet till erfarenhetsutbyte samt att lyfta utvecklingsområden. Arbetet med förebygga frånvaro och främja närvaro har varit en viktig fråga under det här året och det arbetet måste fortsätta under kommande år.

Vi har påbörjat att utveckla vårt systematiska kvalitetsarbete samt den organisatoriska arbetsmiljön genom att skapa ett årshjul som synliggör viktiga och återkommande aktiviteter. Det arbetet ska färdigställas under hösten

Utbildningsinsatsen för alla EHT-team när det gäller orosamtal behöver kompletteras med utbildning kring NORRBUS och elevdokumentationen i elevakter för alla insatser/aktiviteter kring en elev med särskilda behov.

Min övertygelse är dock att den främsta kvalitén sker i mötet mellan människor. Eftersom vi som arbetar med Elevhälsa ofta möter föräldrar, elever och personal med behov av stöd är det viktigt att vi alltid funderar kring förhållningssätt, bemötande och medmänsklighet, på vad vi gör och för vem vi finns till!

Centrala elevhälsan:

Verksamhetsbeskrivning

Centrala elevhälsans organisation har under året genomgått vissa förändringar. Resurscentrum och centrala specialpedagoger har efter en översyn ersatts med en till psykologtjänst och logoped. Verksamheten kommer från och med hösten 2017 bestå av: Samspelsteamet (4.0), psykologer (1.8) med ansvar förskola- åk 9 och logoped(1.0). De ska vara ett stöd till verksamheten på generell och specifik nivå. Detta sker främst genom konsultation och handledning till pedagoger, arbetslag och EHT-team inom förskola och grundskola. Centralt placerad finns också en projektledare på 50% för SAM-projektet.

Psykolog

Psykologens insatser i det främjande och förebyggande arbetet inom elevhälsan består till största delen av konsultativa insatser riktade till personal. Psykologen skall även bidra med bedömningar i samband med ställningstagande till eventuell psykologutredning samt i dialog tydliggöra rekommendationer i genomförda psykologutredningar

Mål inför 2016-2017 var:

- Ungas psykiska hälsa tenderar att försämrans i vårt samhälle. Därför borde insatser riktas mot att utöka psykologverksamheten i skolan. Psykologen behöver komma närmare verksamheten så att elever och föräldrar kan komma i direkt kontakt med psykologkompetens.
- Arbetsinsatser bör göras för att bredda och öka kunskapen om vad som främjar psykisk hälsa. Psykiskt välbefinnande är något som är direkt kopplat till förmågan att uppnå kunskapsmålen i skolan. Skolan kan göra mer för att öka välbefinnandet i skolan, minska stress och främja goda kompisrelationer är två exempel. I detta arbete har skolpsykologen en given roll.
- I övrigt kommer det pågående arbetet med konsultativa insatser gentemot arbetslag ute verksamheten att fortsätta.
- En strävan finns att hitta sätt att bygga upp kontakter med elevhälsoteamen ute i verksamheten.
- Vi står inför nya utmaningar i skolan vad gäller de nyanlända. Detta kräver ny kunskap och kommer att utmana vår förmåga att utveckla vårt arbetssätt i skolan. Liksom övrig personal behöver skolpsykologen ges möjlighet att skaffa nödvändig kunskap. Barnen som kommer är väldigt olika rustade att möta den svenska skolan. Vårt bemötande bör utformas därefter.

Processer/ aktiviteter

I kommunen finns en fast psykologtjänst på 100 %. Skolpsykologen har under året arbetat 70 % i grundskolan/grundsärskolan och 20 % i gymnasieskolan/gymnasiesärskolan.

Utöver den fastanställda psykologen har utredningsarbetet, som tidigare, ombesörjts av externa psykologer. Psykologen sitter centralt tillsammans med övrig personal inom centrala elevhälsan.

Det konsultativa arbetet har fortsatt som tidigare. Inga stora förändringar har skett. Utöver rektorer, specialpedagoger och arbetslag, lärare, fritidspersonal och klassassistenter, ute på skolorna är ofta föräldrar involverade i det arbete som sker runt en elev.

Ansökan om psykologens insatser sker ibland i pappersform. Skolan skickar in en ansökan med information om eleven, namn, ålder, årskurs och skola. En frågeställning som kort beskriver vilka frågor man vill diskutera och föräldrars och rektors underskrift. Ansökan kan göras anonymt och det sker oftast via mail.

Frågeställningen kan dock presenteras. Ofta är det specialpedagogen som tar kontakt via mail eller via telefon.

Det konsultativa sättet att arbeta syftar till att ge stöd till lärare när arbetet har kört fast eller när man vill diskutera olika tillvägagångssätt. Det är viktigt att se psykologens insatser som processer. Tillsammans behöver man följa upp insatser och planer som är gjorda.

Skolan har krav på sig att arbeta utifrån ett integrerande synsätt när det gäller anpassningar utifrån elevers enskilda behov. Det ställer krav på pedagoger. De behöver också ges möjlighet att stanna upp i processer och diskutera alternativa förhållningssätt för att på så sätt utveckla sitt arbete i lugn och ro inom den egna verksamheten. Barn med svårigheter, med eller utan diagnos, kräver ofta omfattande anpassningar som ställer krav på alla som arbetar inom skolan.

Utbildningsinsatser har gjorts som syftar till att utöka kunskaper om barn med särskilda behov, neuropsykiatriska svårigheter och barn med utagerande beteende.

Året som gått har även inneburit:

- En ny psykologtjänst har tillsatts. Tillträde augusti 2017.
- Samverkan med skolpsykologer i Boden och Gällivare och gemensam handledning av en ytterst kompetent handledare vad gäller skolfrågor, Gunilla Kendall-Carlsson. Handledningen sker via länk och fungerar
- Samarbetet med BUP mottagningen kring psykologutredningar med gemensamma träffar fortsatt under året.
- En överenskommelse mellan Region Norrbotten och Norrbottens Kommuner kring ansvarsfördelningen i samband med utredningar av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Den trädde i kraft 1 juni 2017. Överenskommelsen innebär att vi i Piteå kommun frångår det tidigare arbetssättet med omfattande basutredning inom skolan. Utredningsresultat som inte sällan innebar vidare remiss från skolhälsovården till Barnsjukvården, Piteå lasarett. Nu kommer frågeställningar att gå direkt till Barnsjukvården. Skolan kan skicka remiss via skolsköterska/skolläkare. Föräldrarna kan vända sig till hälsocentralen eller direkt till barnsjukvården. Barnsjukvården kommer att kräva ett pedagogiskt utlåtande av skolan enligt ett utarbetat formulär. Den nya överenskommelsen kommer att innebära att Piteå kommun inte längre kommer att köpa in externa psykologtjänster från och med ht 2017.
- Överenskommelsen ovan innebär att de fastanställda psykologerna kommer att ha ett uppdrag som även innefattar utredningar. Psykologer i skolan skall, enligt det som står i överenskommelsen enbart utreda elever, som trots omfattande insatser, inte når målen i skolan. Det handlar då om misstanke om lindrig utvecklingsstörning.
- I april ordnades en uppdaterande utbildning i WISC-V. Test material uppdateras med jämna mellanrum och det kräver genomgång och inköp. Så har skett och även den nyanställda psykologen gick utbildningen som en förberedelse inför nya arbetsuppgifter.

Resultat

Antalet genomförda konsultationstillfällen har minskat från 191 till 162.

Antalet inkomna ansökningar om utredningar har minskat något under 2016-2017. Från 90 till 87.

Antalet genomförda psykologutredningar har ökat från 50 till 72. Orsaken är att man vill få bort den befintliga kön innan vi går in i ett nytt system. De utredningar som finns kvar i kön, 15 st, kommer att, under höstterminen, omhändertas av extern psykolog samt de två fastanställda psykologerna

Analys

Antalet konsultationstillfällen har minskat. Något som antas bero på nedsatt tjänstgöringsgrad.

I övrigt har arbetet fortlöpt som tidigare vad gäller den konsultativa insatserna.

Antalet genomförda utredningar har ökat, se nedan.

Utvecklingsområden/ åtgärder inför 2017-2018

Förändringar kommer att ske under ht 2017:

- Centrala Elevhälsan kommer att få en ny chef, Susanne Åberg. Hon tillträder ett vikariat som sträcker sig över en termin.
- En översyn av hela elevhälsans organisation kommer att utföras under ht 2017.
- En ny psykologtjänst har inrättats och en psykolog har anställts. Detta innebär möjligheter till utveckling för verksamheten. Förskolans verksamhet läggs till psykologernas ansvarsområde.
- Samarbete kommer att inledas med den logoped som har anställts. Samarbetet logoped-psykolog kommer att tillföra nya möjligheter vad gäller stöd till specialpedagogerna ute i verksamheten.

Andra utvecklingsområden är

- Utveckling av elevhälsoteamsarbetet. Hur kan ett bra elevhälsoteams arbete se ut? Vad är eftersträvansvärt?
- Fortsatt kontakt med kollegor i andra kommuner i Norrbotten. Fortsatt samarbete med gemensam handledning.

Stora arbetsfält för psykologer i skolan är

- Elever med svag begåvning, dessa elever har inte så omfattande svårigheter att de faller inom det vi kallar lindrig utvecklingsstörning men har mycket stora svårigheter att tillgodogöra sig kunskaper på ett förväntat sätt.
- Exekutiva färdigheter, förmågor som gör att man kan använda sin begåvning på ett optimalt sätt. Det handlar om planering/organisation, sätta upp mål, värdera sitt eget arbete men också att kunna styra över sina känslor. Dessa färdigheter behöver barnet för att kunna fullgöra uppgifter i dagens skola.
- Adaptiva beteende, att utifrån ålder kunna agera på förväntat sätt. Olika sammanhang kräver olika saker av eleven, hemma och i skolan.
- Uppmärksamhet, en förutsättning för arbetsminnet. Ett system i hjärnan som kan hålla kvar och hantera den information som är nödvändig för att utföra komplicerade kognitiva processer såsom, läsförståelse, inläring och logiskt tänkande.
- Vikten av att kunna läsa, läsförståelse. Barnets utveckling bör gå från learning to read till reading to learn. Om detta inte sker kommer det att ha stor inverkan på den fortsatta skolgången.
- Viktigt att utveckla sitt ordförråd så att man kan uttrycka tankar och känslor. Detta är nära förknippat med psykisk hälsa.

Samspelsteamet, SST

Verksamhetsbeskrivning

Samspelsteamet (SST) inom elevhälsan består av fyra pedagoger som besitter olika specialkompetenser för arbete med barn och ungdomar i behov av hjälp och stöd utifrån ett skolbehov där skolan nått metoddaket. Avsikten är att nå ut till fler elever som utmanar skolan och att möta upp problematik i ett tidigt skede, helst innan det är tal om placering i KSU (kommunal särskild undervisningsgrupp/Tallbacka, Mellangård och AST). I de olika ärendena arbetar vi parvis. Vi kan vara ögon utifrån, ett komplement och stöd till rektor, skolpersonal, elever och föräldrar när problematiken inte nås med de förutsättningar som redan finns. Vi erbjuder också föräldrautbildningen Komet, för föräldrar som upplever att de har en konfliktfylld relation till sitt, eller sina barn. Vi bedriver också enskilt föräldrastöd där behov uppstår. De flesta ärenden utvecklas både till att omfatta individ och föräldrakontakter som fortlöper över tid, men också pedagogkontakter och verksamhet i stort.

Mål inför 2016-2017 var:

- Vi behöver ställa högre/tydligare krav på motsatsprestation från skolans sida när vi arbetar tillsammans i ett ärende. Vi har erfart lärare som redan är "låsta" av matteprojekt/läsprojekt osv, vilket gör att det är svårt att hitta gemensamt tid för det förändringsarbete och gemensam plan, vilken bör i högsta grad vara "ägd" av lärarkollegiet. Det kräver tid. Tid med oss och tid för dem tillsammans. - Genomfört
- Vid avlämnande – försäkra oss/processa vidare om så behövs, i syfte att en "handlingsplan" för skolans del är välförankrad, där det tydligt framgår vem/vilka som gör vad och vem som ansvarar för de olika utvecklingsområdena. - Genomfört
- Referensgrupp. Vi vill ju givetvis vara skolan o dess människor till gagn på bästa sätt. Vi ser referensgrupp bestående av olika rektorer som inledning i den process som kan guida oss hur vi utför vårt arbete på bästa sätt för skolans alla människor. - Delvis genomfört

Processer/ aktiviteter

Från 16/17: "Alla ärenden har startat med att skolan hört av sig och vi har bokat en inlyssningstid. Vi har varit noga med att detta möte ska ske väldigt snabbt efter det att första kontakten är tagen. Om det handlat om en individ ska hans förälder godkänt att vi kopplas in. På inlyssningsmötena, där vi vill att alla "nära" inblandade är med (rektor, lärare, fritidspedagoger, speciallärare osv) får de skriftligt var och en skriva ner deras beskrivning av situationen, gradera på en skala hur allvarlig de tycker den är och deras förväntningar och önskemål på SST. När detta är gjort blir det ett muntligt och mer grundligt resonemang om situationen.

Problemområden utkristalliserar under kartläggningen. I dialog med berörda fattas beslut om vilka åtgärder som ska genomföras och vem som ska utföra vad.

Vi har vid inlyssningsamtalen prioriterat samtal kring helhetsperspektivet. Tydliggjort vilka delar som påverkar (grupp/individ, lärare, skolläring/organisation, fritid, familj), och som är möjliga att arbeta med, och skolans beredvillighet i denna process.

Vi ser en ökning av att rektor/specialpedagog kontaktar oss å föräldrars vägar ber om föräldrastöd.

Samspelsteamets arbete består av:

- Observationer utifrån helhetsperspektivet; grupp, individ, lärare, skolläring, organisation.

- Enskilda elevsamtal och pedagogsamtal för att få varje enskilds bild av rådande situation.
- Återgivning av observation och elev/ pedagogsamtal – kartläggning.
- Samplanering med skolan kring en handlingsplan.
- Föräldramöten.
- Stödjande föräldrasamtal både med och utan pedagognärvaro.
- Samtal med enskilda föräldrar och elev där det framkommit saker som måste förändras.
- Värdegrundsarbete i klass eller grupp.
- Sammankopplande länk och tolk mellan skola-föräldrar.
- Hjälpa föräldrar att från den situation de befinner sig i, hitta rätt hjälp och stöd.
- Handledning till personal i såväl pedagogisk roll som i mötet med föräldrar.

Vi har under läsåret också jobbat och haft kontakt med andra aktörer, såsom polis, Hab, BUP, socialtjänsten, skolpsykolog, utredare, kuratorer och skolsköterskor.

Resultat

36 nya ärenden, varav 12 på gruppnivå, och 5 på individnivå, 5 handledning till skolor/arbetslag, 2 handledning till enskild pedagog och 12 individärenden utifrån föräldrastödsärenden. Totalt har vi arbetat i 41 ärenden – förutom Komet.

Detta har vi arbetat med 16/17;

Lågstadiet	2 grupp/ 1individ
Mellanstadiet	5 grupp/ 1/1 individ (1 nytt, 1 gammalt)
Högstadiet	5 grupp/ 3/1 individ (3 nya, 1 gammalt)
Handledning pedagog(utanför ärende)	2 pedagoger
Handledning skola	5 skolor
Individsamtal utifrån föräldrastöd	12/3 (12 nya, 3 gamla– ej i KOMET)
KOMET	8 barns föräldrar

Utvärdering 2016/2017

Resultat/utvärderingar från de ärenden som vi jobbat med under året:

Rektorer och pedagoger har en tid efter vi avslutat vårt arbete fått utvärdera arbetet vi gjort och resultatet. De fick gradera situationen på en skala ett till tio hur situationen var före SST kom in i bilden och hur det såg ut ca en månad efter avslutat arbete i det aktuella ärendet. Alla med goda resultat.

Vi kommer inför 2017/2018 att pröva en ny variant där vi bestämmer med skolan att vi kommer tillbaka efter två månader för att utvärdera enskilt med de pedagoger som är involverade.

Analys

Vi i samspelsteamet har fortsatt processa former och arbetsmetoder. Tidigare låg fokus i beställarens frågeställning på grupp eller individ (elevnivå). Numera belyser vi de påverkansfaktorer som pedagoger/ledning/familj/fritid etc, lyfter fram redan vid inlyssningssamtalet.

Vi knyter an än mer till pedagogerna och hjälper dem att själva komma med lösningar och en fortsatt plan. Vi vill att planen ska vara deras egen, chanserna att den ska genomföras ökar därmed och blir mer hållbar över tid. Vi ser oss mer som katalysatorer för förändringsarbete än åtgärdande. Vi tror därför att det är viktigt att samverkan sker med den/de det verkligen gäller. För oss innebär detta än mer av ”det svåra samtalet” – vilket

är rollen av budbärare i framförandet av parternas upplevelser och göra dessa områden tal- och hanterbara. Att som ”rollmodeller” hjälpa till med processer hos pedagoger, föräldrar och elever.

Utvecklingsområden/ åtgärder inför 2017/2018

- Att hitta strategier för långsiktighet i mindre elevgrupper, till exempel språkhantering i pojkgrupper.
- Tonårskomet och fler föräldrautbildare. Eventuellt skräddarsytt tonårsföräldrastöd.
- Att hitta former för att utveckla pedagogstödet.
- Utveckla det förebyggande arbetet genom pilotprojekt i klass.
- Titta på utvecklingsmöjligheter vad gäller pojkar – mäns psykosociala hälsa
- Titta på möjligheterna att använda sig mer av sociala uttrycksformer.

EMI- elevhälsans medicinska insats

Verksamhetsbeskrivning

Skolsköterskan bidrar med medicinska kunskaper, färdigheter och fördjupad kompetens i skolan.

Skolsköterskorna verkar för att alla beslut som rör eleven tas i samtycke och utifrån elevens behov. Vi arbetar för att skapa en relation till elev och föräldrar som bygger på tillit och förtroende. Skolsköterskan arbetar på individ, grupp och organisationsnivå. Arbetet ska främst främja och förebygga hälsa.

Processer/aktiviteter

Vi har medverkat vid samverkansmöten, företrätt elever i situationer relaterade till hälsa och ohälsa. Informerat arbetslag, gett stöd och utbildning till berörda vid elevs sjukdom och ingått i EHT team. Identifierat behov vid hälsosamtal och informerat om egenvård. Bedömt och utfört sjukvårdande insatser, samverkat med andra vårdgivare och myndigheter. Medverkat till att upptäcka/uppmärksamma/anmäla elever som far illa eller riskerar att fara illa. Utfört hälsobesök till elever i förskoleklass, åk 2, åk 4, åk 7 med hälsoprofil på elever i förskoleklass, åk 4 och åk 7, haft öppen mottagning och telefonrådgivning.

Identifierat och gett stöd vid elevers olikheter i uppväxt- och livsvillkor t.ex. elever med handikappade föräldrar och invandrabarn. Planerat och medverkat vid skolläkarmottagning.

Förebyggt smitta och smittspridning t.ex. genom att följa det nationella vaccinationsprogrammet samt individuella avvikande vaccinationsscheman.

Skolsköterskorna har regelbunden samverkan med rektor, personal, externa nätverk, ansvarsgrupper, landstingets olika verksamheter samt med andra kommuner. I vissa skolor har pubertetssamtal utförts. En växande och allt mer viktig arbetsuppgift är arbetet kring elevfrånvaro, vilket innebär många samtal och möten med elever, föräldrar, skola och socialtjänst.

Fortsatt utveckling gällande mottagandet av nyanlända. Vi har utarbetat checklista för ankomstsamtal samt vaccinationsrutiner för nyanlända. Skolsköterskorna har sedan juni 2016 ordinationsrätt för otillräckligt vaccinerade elever. Vi har haft interna PMO utbildningar med utveckling av dokumentation utifrån skol VIPS. Några skolsköterskor har deltagit vid utbildning om nyheter kring vaccinationer. Vi har fyra nya medarbetare och de har genomgått audiometriutbildning. Övriga utbildningar är bl.a. länsträff för skolsköterskor, våld mot barn (Rädda Barnen), droginformation, utbildning om lika elevhälsa för alla, tio goda vanor med Ulrika Ahlkvist, hedersrelaterat våld och prestationsprinsessan. Skolsköterskorna har vid flertal tillfällen samverkat med Region Norrbotten och länets skolsköterskor gällande hälsoprofilens utformning. Avtal med Region Norrbotten gällande hälsoprofil är uppsagd september 2016. Vi arbetar utifrån rutiner och riktlinjer från vår lokala metodbok, den kvalitetssäkras och uppdateras kontinuerligt.

Mål inför 2016-2017 var:

- Fortsätta att utveckla journaldokumentationen i PMO
- Samverkan med ungdomsmottagningen
- Träff med apoteket
- Registrera kontakter som telefon och möten
- Pedagogisk utbildning
- Fortsatt kvalitetssäkring av metodboken
- Delta vid länsstudiedagar för länets skolsköterskor
- Delge varandra nya forskningsrön vid skolskötersketräffar
- Tillmötesgå behovet av pubertetssamtal med flickor i åk 5 och pojkar i åk 6

Resultat

Vi har uppnått god vaccinationstäckning. Alla givna vaccinationsdoser är dokumenterade i det nationella vaccinationsregistret (SMI). Vaccinationsbrist har bidragit till att årskurs 8 vid Solanderskolan är ovaccinerade. Skolsköterskorna i Piteå kommun har registrerat antal kontakter och besök i journalsystemet PMO.

Årtal	2017	2016	2015
Planerade och oplanerade besök	6578	5930	5893
Skolläkarbesök	309	316	290
Telefonkontakter/mail	1084	1036	1159
Administrationer	4444	2708	2421
Uteblivna besök	97	98	105
Vaccinationer	1736	1048	1624
Möten	258	192	182
Olycksfall	148	133	125

Alla elever i förskoleklass, åk 2, åk 4 och åk 7 har blivit erbjudna hälsobesök. En del skolsköterskor har arbetat med fjolårets rester; tre klasser förskolebarn, tre klasser årskurs 7, sammanlagt 130 hälsosamtal.

Årets hälsoprofil åk 7 visar oroväckande siffror gällande måltidsvanor. 62 % av flickorna äter lunch dagligen stor skillnad sedan i fjol (79 %). 61 % av pojkarna har uppgett att de äter lunch dagligen jämfört med i fjol (81 %). 10 % av eleverna dricker söta drycker dagligen.

Statistiken för kommunen visar att övervikt och fetma hos pojkar i åk 7 är 25 % jämfört med förra året som var 16 %. Avvikande är Sjulnässkolan där 33 % och Porsnässkolan där 31 % av pojkarna har övervikt/fetma.

Statistiken för kommunen visar att 20 % av flickorna i åk 7 har övervikt/fetma, i stort sett samma som i fjol. Övervikt/fetma i kommunens åk 4 ligger på 25 %, ingen större skillnad mellan pojkar och flickor. I förskoleklasserna har 20 % av eleverna övervikt/fetma.

Årets resultat för kommunen visar att 93 % av eleverna i åk 7 aldrig har rökt samma som föregående år. 76 % av kommunens åk 4 utövar fysisk aktivitet 3-7 gånger/vecka, något bättre än i fjol då resultatet var 71 %. 70 % av eleverna i åk 7 utövar fysisk aktivitet 3-7 gånger/vecka, en klar förbättring sedan i fjol. När det gäller trivsel i skolan så trivs 91 % av kommunens elever i åk 4 bra eller mycket bra i skolan. I åk 7 trivs 86 % av eleverna bra eller mycket bra. Eleverna trivs sämre i Porsnäs och Solanderskolan än i övriga skolor, 19 % i Porsnäs och 35 % av flickorna vid Solander trivs varken bra eller dåligt i skolan. 3,8 % av elever i kommunen har angett att de varit utsatta våld/sexuellt ofredande, 88 % av dessa är flickor. Utmärkande är Porsnässkolan där 28 % av flickorna svarat ja på frågan. Åtgärder är vidtagna efter resultaten.

I Piteå kommun är det endast 63 % av eleverna i åk 4 som upplever att de alltid/ofta har arbetsro, 83 % av kommunens årskurs 4 uppger att de sover bra.

Utvärdering mål: Vi har i hög grad uppnått målen för 2016-2017. Målet att delge varandra nya forskningsresultat utvecklas kontinuerligt. Pedagogisk utbildning har ej genomförts. Pojkar i åk 6 har ej erbjudits pubertetssamtal.

Analys

Fyra nya medarbetare har introducerats under året. Kontinuerlig handledningstid har införts för våra nyanställda. En ny enhet för mottagande av nyanlända har upprättats vid havsbadet. Två skolsköterskor arbetar där 20 % vardera. En viktig del i vårt arbete är att främja elevernas skolnärvaro, tidiga interventioner t.ex. tidig kontakt med vårdnadshavare främjar skolnärvaro. Skola 24 är ett viktigt verktyg för all personal i skolan. Vi konstaterar att kvalitetsarbetet kring elevers skolnärvaro skiljer sig åt i kommunens skolor.

Administration och möten kring hälsoprofilen har tagit mycket tid i anspråk av oss. Vi ser fram emot att återuppta samverkan med Region Norrbotten då enkäten är digitaliserad. Skolsköterskorna har fått utökat ansvar då ordinationsrätten för vaccinering förändrats, det är tidskrävande att utföra status och ordination särskilt gällande nyanlända. Vi har fortsatt god vaccinationstäckning i kommunen, några har tackat nej till HPV- och MPR-vaccinet. Vaccinbrist i Sverige har bidragit till att eleverna i årskurs 8 vid Solanderskolan inte vaccinerats. Den fysiska arbetsmiljön har varit undermålig på några av våra enheter, det beror på ombyggnad, renovering och utdömda lokaler.

Vi är oroliga över kostvanorna då vi ser att lunchvanorna blir allt sämre. Vi är överens om att vi skulle kunna göra skillnad genom att äta pedagogisk lunch med eleverna. Oroväckande är också den stora ökningen när det gäller övervikt/fetma hos barnen i kommunen. Vår uppfattning är att det behövs insatser från fler aktörer för att främja barnens hälsa. Det har varit svårt att hinna med årets arbetsuppgifter. Det beror på flera saker såsom rester från föregående år, många möten, utökade EHT, administration och hälsoprofilens utformning. Vi konstaterar att vi är en arbetsgrupp som trots hög arbetsbelastning arbetar för att kvalitetssäkra och effektivisera vårt arbete. Några exempel på det är förskrivna mallar vid dokumentation, metodbok och handledningsträffar med våra nya kollegor. Skolsköterskans arbete är omfattande och kan liknas vid "barnens företagshälsovård".

Utvecklingsområden/ åtgärder inför 2017-2018

- Delta vid riksföreningens skolsköterskedagar
- Remissförfarande till BUP
- Fortsätta att utveckla journaldokumentationen i PMO
- Samverkan med ungdomsmottagningen
- Registrera kontakter som telefon och olycksfall i större utsträckning
- Pedagogisk utbildning
- Fortsatt kvalitetssäkring av metodboken
- Delta vid länsstudiedagar för länets skolsköterskor
- Delge varandra nya forskningsrön vid skolskötersketräffar
- Bildstöd till hälsosamtalen
- Handledning/grupprocess

Elevhälsans psykosociala insats, kurator

Verksamhetsbeskrivning

Kurators uppdrag innebär att vi i första hand ska arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Kurator ska stödja elevens utveckling mot utbildningens mål. Kurator ska bidra med psykosocial kompetens i skolans dagliga arbete och övergripande utvecklingsarbete. Arbetet förutsätter god samverkan med skolans och andra myndigheters personal samt elev och vårdnadshavare. Kurator ska bl.a. vara delaktig i att identifiera och åtgärda problem i elevens lärande, utveckling och hälsa och aktivt bistå elever som behöver särskilt stöd. Stöd ska också rikta sig till skolans personal genom att bistå med konsultation. Kurators främsta verktyg är det professionella samtalet, som kan vara av stödjande-, insikts- och motiverande karaktär och som riktar sig till elever och deras familjer. I arbetet ingår även att medverka vid krisarbete.

Mål inför 2016-2017 var:

- Att fortsätta utveckla och genomföra arbete i grupper. Tonvikten kommer att ligga på YAM men även andra arbeten i grupper planeras.
- Att kurator i EHT ska påtala behovet av rutiner och metoder för att främja närvaron i skolan och därigenom förebygga frånvaro.

Processer/aktiviteter

Arbetet med grupper har ökat under året. Vi har haft två grupper Skilda världar, en lågstadiegrupp och en mellanstadiegrupp. Vi har genomfört en tjejgrupp i samverkan med kyrkan och socialtjänsten, fokus på självkänsla, självförtroende. Gruppverksamhet inom området YAM har gjorts i sjutton klasser årskurs sju, fem timmar per klass. Vi har arbetat med fler grupper på skolorna bland annat kring trivsel, värdegrund och stress. Oftast efter förfrågan av mentor eller rektor. Klass och gruppjobb kan innebära förberedande möten, enskilda samtal med alla elever, uppföljningsmöten samt föräldramöten. Det innebär att insatser för klasser och grupper ofta är mycket tidskrävande.

Vi har i EHT påtalat behovet av att uppmärksamma frånvaro tidigt, i lägre årskurser om möjligt för att problematiken inte ska hinna bli befäst. Vi lyfter fram vikten av att ha en helhetssyn på elever.

I de högre årskurserna har vi arbetat mycket i individuella samtal med elever. Det är ungefär dubbelt så många flickor som har kuratorskontakt. En majoritet av samtalen handlar kring oro, ångest, höga krav på sig själva, hemsituationen samt självskadebeteende. Många ungdomar har även dåliga vanor och får för lite mat och sömn vilket påverkar deras mående och förmåga att prestera i skolan

I de lägre årskurserna upplever eleverna att de inte mår bra och att de inte duger som de är och har svårigheter med självförtroende, självkänsla, kompisrelationer, ångest och oro. En oro som för vissa innebär att de har svårt att ta sig till skolan.

Vi har, oavsett årskurs, ett stort antal kontakter med vårdnadshavare som behöver stöd i sitt föräldraskap. De behöver stöd i att sätta gränser samt att se till att de upprätthålls samt stöd i hur de ska stötta sina barn när de mår dåligt eller har problem. De saknar ofta struktur och rutiner kring mat, sömn och läxor. Vi upplever att föräldrar har svårigheter att samtala med sina barn kring deras svårigheter och att stötta dem.

Antalet nyanlända i Piteå kommun har ökat. Detta har inneburit nya arbetsuppgifter och nya utmaningar då vi möter ny och annorlunda problematik. Det är bland annat asylprocesser, kulturkrockar, krigsrelaterade trauman, samhällsorientering, hederskontext samt språksvårigheter. Arbetet med nyanlända innebär även nya samarbetspartners i form av migrationsverket och flyktingmedicinska enheten.

Vi har under året utbildat oss inom KAT-kittet, YAM samt hedersrelaterat våld. Vi har initierat samverkan kring droger mellan elevhälsan och skolan samt att polis ska informera kring droger på grundskolans föräldramöten.

Resultat

<i>Process/ Aktivitet</i>	<i>16/17</i>	<i>15/16</i>	<i>14/15</i>
<i>Elevsamtal</i>	1433	1105	1204
<i>Klassarbete</i>	229 <i>tillfällen</i>	88 <i>tillfällen</i>	31 <i>tillfällen</i>
<i>Samtal VH</i>	665	651	623
<i>Stödresurs I skola</i>	388	103	90
<i>Socialt underlag</i>	70	84	55
<i>anmälan Soc</i>	10	8	3
<i>samverkanBUP</i>	30	17	20
<i>Nätverksmöte Norrbus</i>	46	29	20
<i>Samverkan soc</i>	41	29	32

Trots att vi har arbetat med att fler grupper har även de enskilda samtalen ökat. Noteras kan även att en kurator inte kunnat lämna statistik vilket innebär att siffrorna är något högre än det som anges.

Analys

Många elever i alla åldrar har en komplex problembild. De uppvisar flera symptom på att inte ha det bra vilket innebär att de ofta behöver en längre tids hjälp för att börja må bättre. Utifrån komplexiteten är samverkan med BUP och socialtjänst viktig. Vi anser att det är av största vikt att vi fortsätter arbeta för att förbättra samverkan för att på bästa sätt kunna hjälpa elever och deras familjer. Ett sätt är gemensam utbildning i formerna kring Norrbus för EHT-team, socialförvaltning och BUP.

Elever med hög frånvaro fortsätter att öka i alla åldrar och är svår problematik att komma till rätta med. Arbetet är tid och resurskrävande. En problematik kring frånvaron är att den kan döljas i en sjukanmälan via föräldrar vilket gör den svårare att upptäcka, hinner gå längre tid och problematiken blir befäst samt att man måste arbeta med hela familjen för att komma till rätta med problematiken. Det är av stor vikt hur att arbetet med frånvaro fungerar i EHT teamen och att frånvaron upptäcks tidigt. Kommunen har en övergripande handlingsplan kring att arbeta med elevers frånvaro men trots det ser arbetet kring elever med frånvaro olika ut på olika skolor. Det finns en stor problematik kring elever med hög frånvaro och vår upplevelse är att detta ökar.

Arbetet med klasser och grupper ökar och det är något vi kommer fortsätta med. Genom att möta fler klasser och grupper kan vi arbeta med generella insatser och möta fler elever. En konsekvens av att möta fler grupper är att fler elever sedan söker individuell kontakt med sin kurator. YAM har tagit mycket tid och resurser då vi mött sjuutton klasser, fem lektioner per klass två kuratorer varje tillfälle.

För att kunna ta emot elever mellan olika stadier är det viktigt med ett bra överlämnande. Detta fungerar olika på olika skolor. Vi anser att detta bör ses över och förbättras och är viktigt för rättssäkerheten.

Sociala mediers påverkan på ungdomar är fortsatt stor och oroande. Ungdomar har ofta ett naivt förhållningssätt till vad som bör vara privat och offentligt och vilka konsekvenser det till exempel kan innebära att lämna ut bilder av sexuell karaktär. Det är svårt att sätta egna gränser. Internet är tillgängligt dygnet runt och påverkar sömn och dygnsrytm negativt för många. Vi upplever att föräldrar har svårt att begränsa sina barns skärmtid, dator telefon och konsekvenserna blir att de har svårt att klara skolan. En del ungdomar tillåts inte vara med i grupper på sociala medier och utanförskap förstärks ytterligare.

Elever med diagnos autism samt elever med svårigheter i det sociala samspelet har det svårt och far ofta illa i skolan. Det kan vara svårigheter i den fysiska, ofta stimmiga, miljön till exempel matsal och korridorer.

Yngre barn uttrycker oro och ängslan och en del är nedstämda. Anledningen är ofta knuten till familjesituationen, separationer mellan föräldrar, kompisar och skolans krav. Generellt ser vi att det är ett stort kliv för många elever från årskurs tre till fyra, ofta ett skolbyte.

Många elever har en känsla av att inte må bra. Det är viktigt att vi skiljer på psykisk ohälsa och att inte må bra eller att inte vara glad. Livet är inte alltid lätt och består till en del av ofarligt obehag som det är viktigt att barn får hjälp av sina föräldrar att hantera. Vi upplever en osäkerhet hos föräldrar kring förmågan att prata och coacha sina barn kring vardagliga situationer där barnen har det svårt. Här efterfrågar ofta föräldrarna en professionell samtalskontakt. De ungdomar som har psykisk ohälsa ska vi fortsätta att hjälpa och vid behov vidareförmedla till rätt form av hjälp och stöd.

Föräldramöten är en resurs vi tycker kan användas på ett mer genomtänkt sätt. Det är en möjlighet att nå många föräldrar genom alla årskurser. Viktigt att utveckla en föräldramötesguide utifrån skola, elev och föräldrars behov. Här skulle föräldrar kunna få stöd kring sin föräldraroll som hur man stöttar sitt barn, gränssättning samt tillgång skärmtid.

Utvecklingsområden/ åtgärder inför 2017-2018

- Att kurator i EHT ska fortsätta påtala behovet av rutiner och metoder för att främja närvaron i skolan och därigenom förebygga frånvaro.
- Att påbörja arbetet med att göra kuratorsrollen tydligare och synligare.

Familjen Hus

Verksamhetsbeskrivning och övergripande mål för verksamheten

Familjens Hus är en nära mötesplats för alla barn och föräldrar och vi har aktiviteter och arbetsformer där barn och föräldrar är delaktiga. Alla som kommer till huset ska få ett trevligt bemötande och känna att de är sedda. Vi erbjuder råd och stöd som bygger på en helhetssyn på familjen enskilt och i grupp. I samarbete med andra yrkeskategorier vill vi nå ut till barn (och föräldrar) som är utsatta för många riskfaktorer och lever i en miljö där omsorgen sviktar.

Mål inför 2016-2017 var

- RENOVERA KÖKET! - ej uppnått
- Utegården- utveckla uteverksamheten. - ej uppnått
- Utbilda oss vidare i integrationsfrågor. - delvis uppnått
- Utbilda oss vidare i samtalsmetodik. - uppnått i hög grad
- Utveckla strukturen runt redovisning/statistik/anmälningslistor. - uppnått i viss grad
- Utveckla samarbetet och bjuda in till konferens för Norrbottens Familjecentraler. - uppnått i hög grad

Processer/aktiviteter

Alla aktiviteter på familjens hus är kostnadsfria och förutsätter att föräldern är med och aktiverar sig och sitt barn. Vi har fortsatt samma öppethållande som tidigare år. Måndag-onsdag 9-15:30 Öppen förskola är till för alla föräldrar och barn i Piteå kommun., även familjer som tillfälligt besöker kommunen.

ABC - Alla barn i centrum föräldragrupper har erbjudits, på kvällstid, för föräldrar.

Vi erbjuder kontinuerligt enskilt föräldrastöd. Bokade och spontana.

Samarbete med försörjningsstöd, Lions, Lilla Hjärtat, andra välgörenhetsorganisationer.

Hållbar utveckling-Vi utbildar oss och skaffar information om ekologiskt tänk i stort.

Babycafé- samarbete med vårdcentraler för nyblivna föräldrar. Tre träffar; anknytning, mentalisering, språk, bemötande och förhållningssätt, den nya familjen. Skapande verksamheten/ teaterföreställningar/sångstunder erbjuds alla utan kostnad. Vid bekräftande av faderskap får föräldrarna information om verksamheten, vi bjuder på fika och en rundvandring i huset.

Vi erbjuder en neutral mötesplats även för de separerade föräldrar som vill använda huset till umgänge med sina små barn. Socialtjänsten nyttjar huset i samband med skyddade umgängen året runt.

Grupper i spädbarnsmassage och baby-/ minirytmik erbjuds hela året till alla föräldrar. Familjeförskolan erbjuder föräldrar som är i behov av stöd och hjälp i föräldrarollen en plats i gruppverksamhet en förmiddag/vecka, fredagar. Detta är ett samarbete mellan SOC och BUN. Vi samarbetar med familjebehandlare och socialsekreterare som har hand om familjerätten. Vidare har vi ett bra samarbete med BVC-sköterskorna i Piteå med omnejd. Vi har också nära kontakt med föreningar och hjälporganisationer och privata företag samt svenska kyrkan och EFS. Aktuella teman med gästföreläsningar är också ett inslag i öppna förskolans verksamhet.

Resultat

Närvaron är mycket hög. Totalt ca 7467 besök. 6339(16/17). I genomsnitt har vi haft 52 besök/dag. Vi har i dagsläget 1341 personer som har "gillat oss" på facebook och detta är ett mycket bra sätt att nå ut till i stort sett alla med mycket små medel. Vi har under året utbildat 40 föräldrar i spädbarnsmassage.

Enskilda samtal ökar hela tiden och flera föräldrar som gått ABC söker fortsatt kontakt efter avslutad utbildning och även efter avslutad "skildavärldar-grupp" erbjuds enskilda samtal med föräldrar och barn, och ibland bara föräldrar. Föräldrar som inte får plats på ABC-grupp har erbjudits enskilda samtal i väntan på att ny grupp startar. Spontana enskilda föräldrastödsbesök uppskattas vara ca 10 /vecka.

Rytmikgrupperna har varit löpande under året. Ett 30-tal gånger med ca 10-40 föräldrar och barn/tillfälle. Information om ABC föräldrautbildning har genomförts på ett antal skolor och förskolor. Vi har genomfört 5 ABC-föräldragrupper, fördelat på oss fyra gruppleddare. 60 föräldrar har utbildats. Kö till ABC-grupp finns inför hösten 2017.

Faderskapsbesökare har under året varit ca 6/vecka. Positivt och viktigt att nå nyblivna föräldrar.

Familjeförskolan har under hösten haft 10 familjer och under 2016/2017.

Louise och Ulla-Karin har varit inbjudna vid två tillfällen till havsbadet via medborgarskolan och informerat nyanlända om familjens hus/föräldraskap i Sverige. Vi har tagit emot två studiebesök från Zambia och berättat om vår verksamhet, förebyggande arbete och föräldraskap i Sverige. Vi har tagit emot ett studiebesök från riksdagsledamot Linus Sköld och berättat om vår verksamhet, förebyggande arbete och föräldraskap i Norrbotten

Babycafé: Det har hållits 6 föräldragrupper under året med ca 10 föräldrar/grupp. En mycket välbesökt och omtyckt verksamhet. Stor del av deltagarna har kommit från Ceder kliniken även om det sprider sig sakta men säkert.

Hållbar utveckling: Tänker på att vi ska ha en "hållbar verksamhet", ekonomisk, social och ekologiskt hållbar! Går på de fortbildningar som kommunen erbjuder! Skulle önska ännu mer ☺ Catrine Tourda har föreläst om gifter i barnets miljö för föräldrar. Vi har haft ett fortsatt nära samarbete med Svenska kyrkan och september deltog Louise från familjens hus på läger för ensamstående föräldrar i Jäkkvikk.

Studiebesök för personalen på Haparanda Familjecentral och Famille.

Nätverksträff anordnats av personalen i Piteå för övriga FC i Norrbotten.

TEMADAGAR:

1. Anna Stablewski och kommundietisten föreläste om kost och bra vanor.
2. Lotta Lindblom, Swedbank, föreläser om familjejuridik .
3. Gertrud Wesley, föreläser om våld i nära relationer.
4. Kristina Lindberg föreläser om språket betydelse för det lilla barnet.
5. Klassisk musik, föreställning för det lilla barnet.
6. Teija Engström, barnomsorgsfrågor.

Analys

Många hittar till vårt hus, besöksstatistiken visar ungefär högre siffror än förra året. Vi vet att många glömmer att skriva in sig så ett litet mörkertal kommer alltid att finnas.

Vi har haft sjukdom i personalgruppen från och till under året och har i stort sett inte tagit in någon vikarie.

Toppen med en FAST VIKARIE! Facebook är fortsatt den enskilt största orsaken till att vi når ut till så många människor. Över 1200-1400 personer läser våra inlägg varje vecka.

Rytmikgrupper, spädbarnsmassage och även ABC-grupperna har snabbt fyllts på och vi har redan kö till höstens ABC-grupper. Vi behöver inte jobba någon alls för att rekrytera till våra grupper, detta är fantastiskt! Vi är fyra personer som varvar att leda grupp och det är tur för ork och inspiration tryter om man leder för många i rad.

Dessutom tär det på personalen att under lång tid jobba kvällar så det är viktigt att vi turas om!

De som går i våra grupper är mycket nöjda och vi tänker att det sprider sig!

Våra utvärderingar från gruppdeltagarna är väl värda att läsa, de stärker oss i att vi erbjuder "rätt saker" till barnfamiljer i Piteå kommun.

Många av de föräldrar som besöker vårt hus dagligen pratar gott om verksamheten och tipsar vänner och bekanta. Vi har haft besök av nyanlända både från havsbadet och Fagervik. De enskilda stödsamtalen är fortsatt många. Både de spontana och de bokade. Personalgruppen har haft handledning ca 1 ggr/månad. Det är uppskattat och önskemål om fortsättning finns. Arbetet i samband med julgåvorna är tidskrävande. Vi har avsatt lite mer tid from mitten av december och detta har gjort att det känns mindre stressigt och vi orkar med julruschen då vi börjar lite tidigare Lägret för ensamstående föräldrar med barn i Jäkkvikk i september, fortsätter som planerat, det har varit/är fina inslag och upplevelser för föräldrar och barn. Vi planerar att skicka 2 personal. Utbildat oss i att prata inför grupp och planera en power point. Presentationsteknik under två dagar. Givande dagar på studiebesök i Haparanda, även positivt att ha nätverksmöten och utbyta erfarenheter. Detta kommer vi att satsa mer på.

Utvecklingsområden/ åtgärder inför 2017-2018

- Renovera köket
- Utegården
- Fortbildning i mindefulness
- Fortbildning i rytmiik för ny personal
- Samtalsmetodik/ Älskade förbannade tonåring/ Annan fortbildning.
- Studiebesök på FC i Norr och Västerbotten.
- ABC fortbildning för ny personal
- Jesper Juul, dialogbaserat föräldraskap

Sensomotoriskt centrum

Under läsåret har två pedagoger arbetat vardera 40 % av sina tjänster med Sensomotorik, varav 30 % för Piteå kommuns elever samt 10 % för externa kommuners elever. De externa elevernas tid betalas av elevernas vårdnadshavare. Under läsåret 15-16 har de utrett totalt 20 nya elever, avslutat 20 elevers program. Totalt 46 elever med pågående sensomotoriskt program har man arbetat med under del/hela året.

	Elever Piteå kommun	Elever externa kommuner	TOTALT
Ant. nya utredn.	18	2	20
Ant. avslutade	17	3	20
Ant. återbesök	91	17	108
Ant. Ej genomförda program efter utredning	3	-	3
Ant. pågående under del av året eller hela året	38	8	46
Ant. i kö 21 juni 2016			18

Piteå kommuns skolor under läsåret 16/17:

- **Följande skola har haft 15 elever med sensomotoriskt program:**
Bergsviksskolan
- **Följande skola har haft 3-4 elever med sensomotoriskt program:**
Norrby, Svensbyn
- **Följande skolor har haft 1-2 elever med sensomotoriskt program:**
Jävre, Blåsmark, Sjulnäs, Böle, Kullen, Björklunda, Solander, Rosvik, Porsnäs, Långskata, Pitholm

I nuläget står 18 elever i kön, vilket innebär en kötid på nästan 1 år. Med nuvarande tjänstegrad (40 % + 40 %) kan vi ta emot ca 20 nya elever per år. Största delen elever som ansöker om sensomotorisk utredning är pojkar. Lå 16/17 var nybesöken 70 % pojkar och 30% flickor.

Utbildning och information

1 november deltog Anders och Siv vid Kunskapsfestivalen med en föreläsning om "Sensomotorik – ett sätt att undanröja hinder för lärande" - 34 pedagoger var anmälda till föreläsningen. Pedagoger från andra kommuner har under året hört av sig och visar intresse för Piteå kommuns Sensomotoriska Centrum. Ingen annan kommun i Sverige har en kommunal sensomotorisk verksamhet. Anders och Siv har varit till Norrbyskolan för att hjälpa pedagogerna avgöra om några av skolans elever kan bli hjälpta av ett sensomotoriskt program innan ansökningar skickas in. Den dagen skedde på en dag som var bokad för externa elever men då vi inga externa elever hade. Det sensomotoriska teamet har erbjudit en kort information om verksamheten på en rektorsträff men det har ännu inte gjorts. Vi inväntar besked lå 17/18.

Tankar inför nästa år

Inför nästa år måste rekrytering starta för en ny medarbetare i det sensomotoriska teamet, eftersom Siv planerar att pensioneras inom något år. INPP-institutet i Chester kräver att INPP-terapeut har utbildning via INPP, Institute for Neuro Physiological Psychology, som finns i Chester, UK. Till hösten 2017 startar för första

gången en ettårig INPP-utbildning i Sverige, vilket innebär att kostnaden blir lägre, än om utbildning måste ske i Chester.

Inför nästa år är det även dags för Anders och Siv att delta vid INPP Supervision i Chester, U.K. Denna fortbildning är obligatorisk för att förnya och förlänga vår certifiering. För att få använda INPP:s metod krävs dessa regelbundna uppdateringar och det innebär en kvalitetssäkring av verksamheten.

Sjukgymnast i Svenska Balettskolan

Under läsåret har vi haft 50 % fysioterapeut på Svenska balettskolan. Fysioterapeuten har arbetat i team med skolsköterska, kurator, skolläkare och ortoped (vid behov).

- Arbetat med förebyggande träning för att motverka att skador uppkommer samt undervisning i skadeprevention och kroppsmedvetandeträning både individuellt och i grupp.
- Mottagningsbesök för bl. a rådgivning samt akut omhändertagande vid skador
- Diagnostisering, rehabilitering och uppföljning av skador
- Statistik från läsåret: Inom parentes anges förra årets siffror.
Totalt antal besök: 220 (340) st. Flest besök i februari månad (47 st.).
Totalt antal olika skador: 40 (108) st.
Antal fotskador: 13 (31 st.), Vadskador: 4 (6), Knäskador: 4 (16), Höft- och lårsador: 5 (13),
Ryggsador: 3 (12), Nackskador: 3 (18), Axelskador: 3 (5), Huvudskador: 0 (1), Skador på armar/händer: 1 (6 st). Övrigt: 5 st (tex psykiska besvär).

De flesta skador har varit överbelastningsskador av muskulatur och muskelfästen.

- Tillsammans med skolsköterskan har extra undervisning kring kost hållits för åk 5 och åk 6.
- Undervisning har genomförts i anatomi och fysiologi samt balansen mellan träning, vila och återhämtning för alla årskurser vid 2 tillfällen per årskurs.
- Deltagit i och planerat danshälsomöten som vi har haft 1 gång per månad.
- Deltagit vid skolläkarbedömningar av elever vid 8 tillfällen.
- All bedömning, behandling och träning har skett i nära samarbete med elevernas föräldrar.

Fortbildning under året: Fysioterapeuten har deltagit vid Idrotts medicinsk konferens i Umeå 1 heldag.

Skoldatateket

Skoldatatekets länsgrupp lades ned under 2015/2016. Det i sin tur gjorde att samarbetet med Cmit fördjupades och under detta läsår har ansvaret för Skoldatateket överförs till Cmit.